

Eerste onderdeel Bedrijfsovernamefonds

Per 1 januari 2020 gaat de borgstellingsregeling Vermogensversterkend Krediet

(VVK) open. Het VVK is een van de onderdelen van het Bedrijfsovernamefonds.

Wat houdt deze regeling precies in? En, niet geheel onbelangrijk: wat kan ik hier als jonge boer en jonge tuinder mee?

Tekst: Ministerie van LNV, Rabobank, RVO en NAJK

Ruim twee jaar na de aankondiging van het Bedrijfsovernamefonds door minister Schouten van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), gaat dan eindelijk het eerste onderdeel van start. Voor het gevoel van velen is het lange tijd stil geweest rondom het Bedrijfsovernamefonds, maar in werkelijkheid is er op de achtergrond hard gewerkt aan de invulling hiervan. Er zijn vele discussies gevoerd en er is gezocht binnen de wettelijke en juridische kaders wat wel en niet mogelijk is.

Wat houdt de regeling in?

Als de overname van een land- of tuinbouwbedrijf gefinancierd is, is het vaak lastig om ook nog het bedrijf toekomstbestendiger te maken. Aanvullende financiering is dan soms niet meer mogelijk vanwege een tekort aan eigen vermogen. De VVK, in de vorm van een achtergestelde lening, kan jonge boeren en tuinders meer financiële ruimte geven om een stap vooruit te zetten naar een toekomstbestendig agrarisch bedrijf. De VVK geeft extra financieringsmogelijkheden bij een tekort aan eigen

vermogen. Met andere woorden: de solvabiliteit wordt met de VVK versterkt. Financiers kunnen een VVK verstrekken met een borgstelling van de overheid. Met de borgstellingsregeling VVK staat de overheid garant voor een gedeelte van de lening. Hierdoor kan de bank de beoogde investering eerder financieren en wordt de leencapaciteit van het agrarisch bedrijf vergroot. Voor deze regeling is € 64 miljoen beschikbaar. Doordat er bij een borgstelling niet direct geld wordt uitgeleend of uitbetaald, kan deze borgstellingsregeling jarenlang bestaan. Er gaat alleen geld uit 'de pot' wanneer een agrarisch bedrijf toch onverhoopt failliet gaat en de overheid het gedeelte aan de bank moet voldoen waarvoor zij borg stond. "NAJK heeft er met succes voor gepleit om het Bedrijfsovernamefonds niet voor twee jaar beschikbaar te maken, zoals in het regeerakkoord stond, maar voor een langere periode. NAJK is daarom ook positief over het feit dat de borgstellingsregeling VVK jarenlang kan bestaan", aldus Sietse Draaijer, dagelijks bestuurder NAJK met de portefeuille bedrijfsovername. Door het multiplier effect dat gecreëerd wordt, is de verwachting dat financiers door deze regeling € 800 miljoen tot € 1 miljard extra kunnen uitlenen.

De regeling is een nieuw onderdeel binnen de Borgstellingsregeling MKB-landbouwkredieten (BL).

Wat kan ik met deze regeling financieren?

Met de VVK kun je investeren in een duurzame bedrijfsontwikkeling na de bedrijfsovername. Niet alles kan zomaar gefinancierd worden vanuit deze regeling. Om te voorkomen dat de regeling een prijsopdrijvend effect heeft of dat het geld terecht komt bij de oudere garde boeren en tuinders, zijn grond, productierechten en de bedrijfsovername zelf uitgesloten van deelname. Het is aan jou zelf om te bepalen wat voor jouw bedrijf de juiste investeringen zijn. "Wij zijn blij dat de jonge ondernemer zelf de vrijheid krijgt om te bepalen wat voor het bedrijf een duurzame bedrijfsontwikkeling is. Iedere ondernemer weet dit zelf immers het beste", aldus Draaijer.

Wie kunnen van de regeling gebruikmaken?

Binnen drie jaar na de start of overname van een agrarisch bedrijf kan er gebruik worden gemaakt van de VVK. Ook personen die in de

DE BORGSTELLINGSREGELING VVK GEEFT JONGE BOEREN EN TUINDERS

*meer financiële ruimte
OM EEN STAP VOORUIT TE ZETTEN
NAAR EEN TOEKOMSTBESTENDIG
agrarisch bedrijf.*

afgelopen drie jaar het bedrijf overgenomen hebben of zijn gestart, kunnen van deze VVK gebruikmaken. Zolang deze start of overname maar valt binnen de periode van drie jaar. De VVK is voor zowel jonge boeren als voor jonge tuinders. Een jonge boer en tuinder kan eenmalig gebruik maken van de VVK.

Waar moet ik aan voldoen als ik gebruik wil maken van de regeling?

De VVK geldt voor bedrijven met voldoende toekomstperspectief en kan alleen ingezet worden als de complete financieringsaanvraag positief is, maar de solvabiliteit onvoldoende. Om gebruik te kunnen maken van de VVK maken jonge agrariërs een investeringsplan, waaruit blijkt dat er bijgedragen wordt aan een van de uitgangspunten van kringlooplandbouw. Voorbeelden zijn het sluiten van kringlopen, het versterken van de sociaaleconomische positie van de boer in de keten, de klimaatopgave, eco-systemen, dierenwelzijn en de waardering voor voedsel. Het maximale borgstellingsbedrag voor de VVK per bedrijf bedraagt € 2,5 miljoen.

Hoe kan ik de VVK aanvragen?

Per 1 januari 2020 kun je via de Rabobank gebruikmaken van deze regeling, onder de voorwaarde dat de aanvrager na inzet van de VVK een minimale financiering bij de Rabobank heeft van € 1 miljoen. NAJK hoopte dat ook de andere banken met deze regeling mee zouden doen, maar deze zijn helaas afgehaakt. Het was voor hen niet inpasbaar. De financieringsaanvraag waarbij gebruik wordt gemaakt van de VVK is hetzelfde als een normale financieringsaanvraag. Wanneer de Rabobank akkoord gaat met de financieringsaanvraag, maar door onvoldoende solvabiliteit normaal minder zou kunnen uitlenen, kunnen zij zich nu beroepen op de borgstellingsregeling. Rabobank beslist of een VVK wordt ingepast als dat nodig is om te kunnen financieren. De Rabobank vraagt dan een borgstelling voor VVK aan via RVO. Het ministerie van LNV staat borg voor deze lening van de Rabobank en geeft niet zelf een lening. Jij als jonge boer of tuinder hoeft dus geen extra papieren aan te leveren of een aparte aanvraag

in te dienen, maar je krijgt zo wel meer investeringsruimte.

Wat is mijn voordeel als ik van de VVK gebruikmaak?

- Extra financieringsmogelijkheid
- Lagere rente in vergelijking met een achtergestelde lening zonder borgstelling

Waarom niet gewoon iedere opvolger een zak met geld?

In Nederland zijn ongeveer 800 agrarische bedrijfsovernames per jaar. Wanneer het geld over een regeerperiode van vier jaar wordt verdeeld, betekent dit dat iedere overnemer € 20.000 krijgt. Dat klinkt misschien positief, maar op een bedrijfsovername van een aantal miljoenen biedt dit geen oplossing. Alle partijen hebben de wens om meer jonge boeren en tuinders over een langere periode te ondersteunen. Dat is met puur verdelen simpelweg niet mogelijk en is niet zomaar toegestaan binnen de Europese staatssteunregels.

Had NAJK zaken anders gewild binnen de borgstellingsregeling VVK?

NAJK had graag gezien dat alle onderdelen van het Bedrijfsovernamefonds voor alle jonge

OPLEIDING EN COACHING

In het Bedrijfsovernamefonds is ook aandacht voor de emotionele en sociale kant van bedrijfsovername. € 11 miljoen van het Bedrijfsovernamefonds gaat naar het opleidings- en coachingsgedeelte. Minister Schouten van LNV heeft aangegeven een deel hiervan via het onderwijs te laten verlopen. NAJK pleit ervoor om een kenniscentrum bedrijfsovername in Nederland te starten. Dit kenniscentrum moet de voordeur in Nederland worden voor agrarische bedrijfsovernames. Het kenniscentrum moet de vraagbaak worden voor iedereen die te maken heeft met agrarische bedrijfsovernames. Het kenniscentrum moet een onafhankelijke organisatie zijn met specialisten op het gebied van agrarische bedrijfsovername. *In de volgende BNDR hopen wij jullie meer over het opleidings- en coachingsgedeelte te kunnen vertellen.*

boeren en tuinders nuttig waren. Nu is de borgstellingsregeling VVK alleen nuttig voor de groep die problemen ondervindt met de solvabiliteit. In de rondgang langs de provincies, welke begin 2018 plaatsvond, kwam naar voren dat de financiële moeite zit in de solvabiliteit en rentabiliteit. Aan rentabiliteit is helaas nauwelijks iets te doen vanuit de overheid, omdat zij anders inbreekt in markten of ten onrechte staatssteun verleent. Behalve ondersteuning bieden bij het versterken van het ondernemerschap, kan de overheid dus niks doen aan de rentabiliteit. NAJK had dit graag aan willen pakken, maar dat is helaas niet mogelijk.

Meer info

Voor meer informatie ga naar <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/borgstellingskrediet-voor-de-landbouw-bl>

VOORBEELD KALVERHOUDER

Kalverhouder Jeroen (33) nam onlangs het bedrijf van zijn ouders over. Met behulp van zijn financier kon hij het aandeel van zijn ouders in het bedrijf uitbetalen. Wel daalde het eigen vermogen in het bedrijf hierdoor stevig. Als ambitieuze, jonge ondernemer heeft Jeroen veel ideeën over het verbeteren en verduurzamen van zijn bedrijf. Een eerste belangrijke stap is het verbeteren van het dierenwelzijn door de roosters in de stallen te vervangen door comfortroosters. Jeroen ervaart dit als uitdagende stap, een financiering afsluiten waar het rendement van de onderneming nauwelijks door verandert. Toch is deze stap gezien het totale rendement van zijn bedrijf verantwoord. Het VVK biedt Jeroen de vermogensversterking die nodig is om het bedrijf voldoende buffer te geven om een mogelijke toekomstige tegenslag op te kunnen vangen. Door inzet van het VVK wordt in deze buffer voorzien en kan Jeroen zijn bedrijf verder verduurzamen.

VOORBEELD TUINDER

De 38-jarige Anna heeft momenteel 30 procent van de aandelen in het glastuinbouwbedrijf in bezit. De overige 70 procent is in bezit van haar ouders. Anna is van plan om in goed overleg met haar ouders de aandelen volledig over te nemen. In het gesprek met de Rabobank blijkt dat deze overname financieel gezien een haalbare stap is en dat zij bereid is de overname te financieren. Wel zal hierdoor het risicodragend vermogen naar een minimum niveau dalen. Uiteraard heeft Anna veel ideeën over de ontwikkeling van haar bedrijf. Ze wil kort na de overname in het kader van Het Nieuwe Telen investeren in een luchtbehandelingsstelsel en de scherminstallaties vervangen. Qua verduurzaming en effect op het rendement is dit een hele logische en verantwoorde stap. Doordat Anna voor deze aanvullende investeringen met hulp van de Rabobank een beroep doet op het VVK, kan ze het bedrijf volledig overnemen én investeren in de ontwikkeling van haar bedrijf, zonder dat het ten koste gaat van een gezonde buffer.